

BESKÆFTIGELSESMINISTERIET

10. marts 2006

Y1

Sag nr. 303-0010/06-139-0060

AMU

Alm. Del – Samrådsspørgsmål I-L

Offentligt

**Talepunkter til åbent samråd i Folketingets
Arbejdsmarkedsudvalg den 15. marts 2006**

**Indkaldte er statsministeren (spørgsmål I) og
beskæftigelsesministeren (spørgsmål J, K og L)**

Emne: Psykisk syge og kontanthjælpsloftet

I: Til statsministeren: "Statsministeren åbnede på sit pressemøde den 13. december 2005 op for muligheden for at undtage specielle grupper, specielt de psykisk syge fra kontanthjælpsloftet. Vil statsministeren oplyse hvordan regeringen agter at fritage psykisk syge på kontanthjælp fra kontanthjælpsloftet i lyset af, at beskæftigelsesministeren under 1. behandling af beslutningsforslag B 7 den 15. december 2005 afviste, at der vil ske lettelser eller ændringer i kontanthjælpsloftet?"

J: Til beskæftigelsesministeren: "Vil ministeren oplyse hvilken økonomisk sats regeringen agter at tilbyde psykisk

syge på kontanthjælp, der skal undtages for kontanthjælpsloftet?

K: Til beskæftigelsesministeren: ”Vil ministeren oplyse hvilke kriterier psykisk syge på kontanthjælp skal opfylde for at blive undtaget for kontanthjælpsloftet?”

L: Til beskæftigelsesministeren: ”Vil ministeren oplyse om mennesker med en fysisk sygdom fortsat skal være omfattet af kontanthjælpsloftet og i givet fald, hvorfor de ikke kan undtages på linie med psykisk syge mennesker?”

Talepunkter:

Ad spørgsmål I (statsministeren): Spørgsmålet refererer til pressemødet 13. december 2005, men indeholder en ukorrekt gengivelse af, hvad statsministeren sagde.

Statsministeren sagde klart, at loftet lå fast, og at det ikke ville blive ændret. Han sagde samtidig, at hvis der er helt specielle grupper, som ikke bliver fanget op af de eksisterende systemer, vil regeringen se på det. Men det er forhold, der skal løses uden for kontanthjælpssystemet.

Da statsministeren ikke sagde, at regeringen ville fritage psykisk syge på kontanthjælp fra kontanthjælpsloftet, kan han naturligvis heller ikke oplyse noget om, hvordan regeringen agter at gøre det.

De tiltag, statsministeren refererede til, findes i den planlagte massive hjælp til psykisk syge og andre udsatte grupper.

Ad spørgsmål J, K og L (beskæftigelsesministeren):
Jeg vil tillade mig at besvare de tre spørgsmål under et.

Regeringen lanceret en beskæftigelsesstrategi for sindslidende og andre udsatte grupper. Den hedder ”Nye veje til arbejde”.

Med denne strategi sætter regeringen øget fokus på sindslidende og andre udsatte grupper, som modtager kontanthjælp. Det sker med 14 målrettede initiativer, som skal hjælpe disse grupper ind på arbejdsmarkedet eller i uddannelse. De har brug for en særlig hjælp til at finde den vej, der kan bringe dem tættere på arbejdsmarkedet.

Regeringen vil sikre, at den enkelte får en skræddersyet indsats, uanset hvilket problem, han eller hun kæmper med. Det handler om at give hjælp til at opbygge de personlige, sociale og faglige kompetencer, der er nødvendige for at klare sig på arbejdsmarkedet. Det handler om at skabe tilstrækkelig ”plads” på den enkeltes arbejdsplads. Og det handler om, at sagsbehandlere, kommuner, AF og de kommende jobcentre er klædt så godt på, at de kan tilbyde en målrettet indsats, der tager udgangspunkt i de særlige behov, som sindslidende og udsatte grupper har.

Målet med initiativerne er, at flere sindslidende og andre udsatte grupper får en meningsfuld tilværelse med arbejde. Ikke nødvendigvis på fuld tid – men det er heller ikke det

afgørende. Det afgørende er, at dem, der overhovedet kan, får mulighed for et liv med arbejde.

Tillad mig at nævne et eksempel på, hvad jeg mener, fra Politiken i sidste uge - den 10. marts.

Her møder vi Hashem Yakoo, der er flygtet fra Irak og kom med svære psykiske problemer efter et liv med krig, fængsel og tortur.

Hjemmet var ved at gå i opløsning med kaos og sygdom og kommunen vidste ikke, hvad den skulle stille op.

Men den gik løs på opgaven med at opbygge de personlige, sociale og faglige kompetencer, som familien havde brug for, og i dag har Hashem Yakoo fast arbejde, styr på tingene, passer sin syge kone og sørger for parrets fem børn.

Så vidt ifølge Politiken. Og den historie siger mig, at man ikke skal give op.

Men man skal også være klar over, at det er en stor opgave, for mange psykisk syge kontanthjælpsmodtagere er inde i en ond cirkel, hvor de ikke synes, de kan noget, og derfor ikke kan se sig selv på arbejdsmarkedet. Det forstærkes af, at de plages af forskellige lidelser.

Her er det så oppositionen siger: Jamen giv dog disse mennesker fred! Giv dem nogle penge, så de kan tage det med ro og blive til rigtige mennesker igen.

Og på det punkt står regeringen af. Man må ikke opgive disse mennesker, og blot spise dem af med nogle penge.

Ifølge Politiken er der 20.000 flygtninge her i landet, der lider af posttraumatisk stresstilstand. Hvor ville det være vidunderligt, hvis man kunne afhjælpe disse menneskers lidelser ved at forhøje ydelserne. Men hvis blot penge kunne løse problemerne, var de jo løst for længe siden.

Ved præsentationen af de 14 initiativer i ”Nye veje til arbejde” sagde lederen af Væksthuset, Jan Rasmussen, noget meget tankevækkende. Han sagde, at når personer deltog i aktiviteter i Væksthuset, så var udsigten altid i sidste ende et rigtigt job, og en deraf følgende rigtig løn. Derfor var niveauet af den ydelse, som deltageren modtog, irrelevant, og det var slet ikke noget man tænkte på. – Og det er netop det regeringen mener ved, at vi ikke må opgive disse personer og parkere dem på passiv forsørgelse.

En af de personer, som Væksthuset har hjulpet tilbage i uddannelse, er en ung pige, som har haft to svære år med de-

pressioner, efter at hun måtte opgive sin uddannelse som multimediasdesigner på grund af en fejloperation. Hun siger selv, at hun ikke følte, at hun kunne bidrage som menneske, og at hun er alvorlig bange for, at hun aldrig var kommet ud af depressionen, hvis ikke nogen havde grebet fat i hende og stillet krav.

For mig bekræfter det, at der er brug for en håndholdt indsats over for det enkelte menneske, så de får en chance for at komme væk fra hjemmets fire vægge, parabolkanalerne og håbløsheden.

Hjælpen i regeringens 14 initiativer handler overordnet om:

- **Fem initiativer rettet mod den enkelte**

som skal styrke den enkeltes personlige, faglige og sociale kompetencer, så sindslidende og andre udsatte grupper kan klare sig på arbejdsmarkedet eller i uddannelsessystemet.

- **Fire initiativer rettet mod arbejdspladsen**

som skal sikre den nødvendige hjælp og opbakning på arbejdspladsen, så sindslidende og andre udsatte grupper får en chance og kan fastholdes på arbejdspladsen.

- **Fem initiativer rettet mod den offentlige indsats**

som skal forbedre og målrette den offentlige indsats, så flere sindslidende og andre udsatte grupper får lige netop det tilbud og den hjælp, der kan få dem tættere på arbejdsmarkedet eller i uddannelse.

Lad mig give et eksempel på ét af initiativerne, nemlig det om at oprette virksomhedscentre. Det handler om ”Onkel Ibs garage”.

Onkel Ibs garage i Randers startede i 2000 som et 1-årigt modelprojekt. Projektet blev etableret på initiativ af togfabrikken Bombardier Transportation Denmark A/S. Projektet blev støttet af koordinationsudvalget og foregik i tæt samarbejde med Randers Kommune og ni lokale industrivirksomheder. Idéen var at udvikle en model til rekruttering og indslusning af kontanthjælpsmodtagere, som havde svært ved at få fodfæste på arbejdsmarkedet. Projektet blev evalueret efter et år. Her havde 10 personer haft tilknytning til projektet, og syv ’nevøer’ var fordelt på fem af de ni virksomheder, der var tilknyttet netværket. Projektet blev videreført efter evalueringen.

Det bekræfter mig kun i en ting: Det kan lade sig gøre.

Det er regeringens opfattelse, at alle, der kan arbejde, skal arbejde. Og dem som ikke kan arbejde, skal have hjælp til at komme i gang.

Samtidig er det et vigtigt princip for regeringen, at det skal kunne betale sig at arbejde. Derfor har vi indrettet systemet sådan, at der er et økonomisk incitament til at arbejde eller gå i gang med en uddannelse. Det må ikke være sådan, at mennesker fastholdes på passiv forsørgelse.

Uanset hvor håbløst det kan se ud, så må vi ikke slippe det perspektiv, at målet med hjælpen er et liv med arbejde, kolleger, socialt samvær og noget at stå op til. Et arbejde er normen og en vigtig del af de fleste menneskers liv. Det gælder også sindslidende og andre udsatte.

Der er altså ingen undskyldning for ikke at tage fat i de mennesker, som er langt fra arbejdsmarkedet. Og vi accepterer ikke den holdning, at alle sociale og psykiske problemer skal være løst, før man kan vende blikket mod arbejde.

Med 320 millioner kroner og 14 initiativer vil regeringen gøre sit til, at flere får et indholdsrigt liv med arbejde.